

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ανθεκτικότητα του ελληνικού τουρισμού στο πρώτο εξάμηνο παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον

Παρά το γεγονός ότι η επιβράδυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της οικονομίας της Ευρωζώνης, στο δεύτερο εξάμηνο του 2018 και το πρώτο τρίμηνο του 2019, οδήγησε σε υποχώρηση των επιδόσεων στις εξαγωγές αγαθών του πρώτου τριμήνου, όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 1, ο ελληνικός τουρισμός αποδεικνύεται περισσότερο ανθεκτικός, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν την περασμένη εβδομάδα από την Τράπεζα της Ελλάδος για το πρώτο εξάμηνο του 2019. Συγκεκριμένα, παρά την οριακή κάμψη κατά 0,5%, σε ετήσια βάση, που σημειώθηκε στις αφίξεις ξένων επισκεπτών στο πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, οι συνολικές ταξιδιωτικές εισπράξεις παρουσίασαν αύξηση κατά 15,3%, σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε €5,5 δισ. Μολονότι το μεγαλύτερο μέρος των ετήσιων τουριστικών εισπράξεων καταγράφεται στο τρίτο τρίμηνο του έτους, η πορεία των εισπράξεων κατά το πρώτο εξάμηνο συνιστά ένα ιδιαίτερα ενθαρρυντικό στοιχείο.

Η ανθεκτικότητα που επιδεικνύει ο ελληνικός τουρισμός, εν μέσω ενός δυσμενούς διεθνούς περιβάλλοντος, επιβεβαιώνει τη δυνατότητά του να αντιμετωπίζει τις εξωτερικές διαταραχές με επιτυχία, καθώς η μέση δαπάνη ανά ταξίδι διαμορφώθηκε στα €567,1 το πρώτο εξάμηνο του 2019, από €489,2 το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 15,9% ή €77,9 (Γράφημα 2). Η άνοδος αυτή, το πρώτο εξάμηνο του 2019, συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τη σημαντική αύξηση που καταγράφεται από χώρες εκτός ΕΕ-28, τόσο σε όρους εισπράξεων (+29,6%), όσο και σε όρους αφίξεων (+11,0%), η οποία ήταν κατά πολύ υψηλότερη σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2018 (+1,1% και +4,6% αντίστοιχα). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ταξιδιώτες εκτός ΕΕ-28 κατά κανόνα παρουσιάζουν μεγαλύτερη διάρκεια παραμονής και ξοδεύουν περισσότερα χρήματα σε σύγκριση με τους ταξιδιώτες που προέρχονται από την ΕΕ-28. Ενδεικτικά, το 2018,

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Ετήσιες Μεταβολές Εξαγωγών της Ελλάδας και μεταβολή ΑΕΠ στην Ευρωζώνη

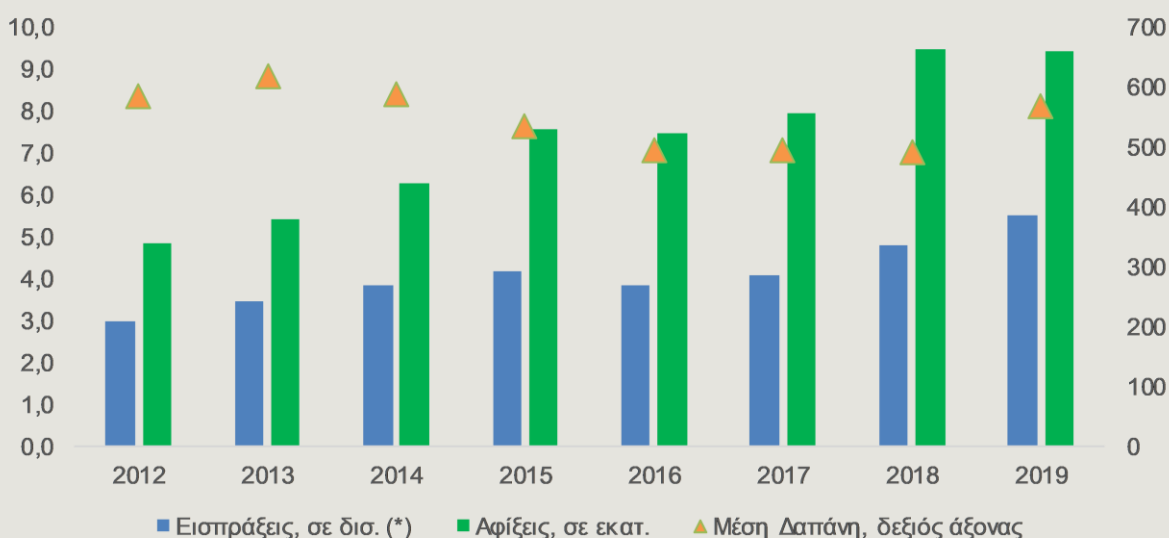

Πηγή: Eurostat

η μέση διάρκεια παραμονής ενός Αμερικανού επισκέπτη διαμορφώθηκε σε 10,6 διανυκτερεύσεις ενώ δαπάνησε €947,7 ανά ταξίδι. Αντίστοιχα, η μέση διάρκεια παραμονής του επισκέπτη από την ΕΕ-28 διαμορφώθηκε σε 7,7 διανυκτερεύσεις, ενώ δαπάνησε €514,5 ανά ταξίδι.

Ωστόσο, στην παρούσα φάση, οι εξωτερικοί κίνδυνοι για τον κλάδο ήσαν και παραμένουν αρκετοί. Η αβεβαιότητα που απορρέει από ένα Brexit χωρίς συμφωνία δύναται να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στις αφίξεις Βρετανών τουριστών στη χώρα μας, καθώς επηρεάζει την αγοραστική δύναμη των Βρετανών εξαιτίας της πτώσης της αξίας της βρετανικής λίρας. Ωστόσο, οι ανησυχίες αυτές δεν επιβεβαιώθηκαν, τουλάχιστον, στο πρώτο εξάμηνο του έτους. Συγκεκριμένα, οι εισπράξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν κατά 7,3%, έναντι αύξησης κατά μόλις 6,0% το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, υποδεικνύοντας ότι μέχρι τώρα η αβεβαιότητα σχετικά με το Brexit δεν φαίνεται να επηρεάζει το τουριστικό προϊόν στη χώρα μας, παρά τη διολίσθηση της στερλίνας κατά 18,0% έναντι του ευρώ, από την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 23ης Ιουνίου 2016. Η εξέλιξη και κατάληξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην πορεία της στερλίνας, με την πλειονότητα των οικονομολόγων να προβλέπουν περαιτέρω διολίσθησή της, στην περίπτωση αποχώρησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία. Η εξέλιξη της ζήτησης από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι καθοριστικής σημασίας για τον ελληνικό τουρισμό, αφού οι τουριστικές εισπράξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο αντιπροσωπεύουν το 13,6% των συνολικών μας ταξιδιωτικών εισπράξεων και το 11,7% των συνολικών τουριστικών αφίξεων στη χώρα μας (στοιχεία πρώτου εξαμήνου 2019), ενώ ο μέσος Βρετανός επισκέπτης δαπανά ένα από τα υψηλότερα ποσά ανά διανυκτέρευση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών προέλευσης επισκεπτών (για μία συγκριτική ανάλυση, βλέπε [Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων, 25 Φεβρουαρίου 2019](#)).

Η επίδραση της επιβράδυνσης της ευρωπαϊκής οικονομίας στον ελληνικό τουρισμό, η οποία όπως προαναφέρθηκε είναι περισσότερο ορατή στα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου, συνιστά σημαντικό κίνδυνο ιδιαίτερα στην περίπτωση που διατηρηθεί στα επόμενα τρίμηνα. Υπενθυμίζεται ότι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στην ΕΕ-28 επιβραδύνθηκε σε 2,0% το 2018 από 2,5% το 2017 και προβλέπεται ότι θα επιβραδυνθεί περαιτέρω σε 1,4% το 2019 (European Commission, Economic Forecast Summer 2019). Με βάση τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους, παρατηρείται αύξηση στις εισπράξεις από ταξιδιώτες της ΕΕ-28 κατά 9,7%, παρά τη μείωση των αφίξεων κατά 5,2%. Σημειώνεται, όμως, ότι κατά το αντίστοιχο περυσινό διάστημα η αύξηση των εισπράξεων ήταν πολύ μεγαλύτερη (+25,8%), εξέλιξη που συνάδει με την παρατηρούμενη επιβράδυνση της οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι αφίξεις είχαν σημειώσει υψηλό θετικό ρυθμό μεταβολής (+26,2%). Ειδικότερα, οι αφίξεις τουριστών από τη Γερμανία μειώθηκαν κατά 7,1%, ενώ οι εισπράξεις μειώθηκαν, οριακά, κατά 0,2%. Η σημασία της αγοράς αυτής για τον ελληνικό τουρισμό είναι μεγάλη, καθώς οι αφίξεις και οι εισπράξεις από τη Γερμανία αποτέλεσαν, το πρώτο εξάμηνο, το 14,4% των συνολικών αφίξεων και το 17,1% των συνολικών εισπράξεων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2
Εισπράξεις, Αφίξεις και Μέση Δαπάνη ανά Ταξίδι Πρώτου Εξαμήνου 2012-2019

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

(*) Σημείωση

Τα στοιχεία των εισπράξεων περιλαμβάνουν και τις εισπράξεις από κρουαζιέρες.

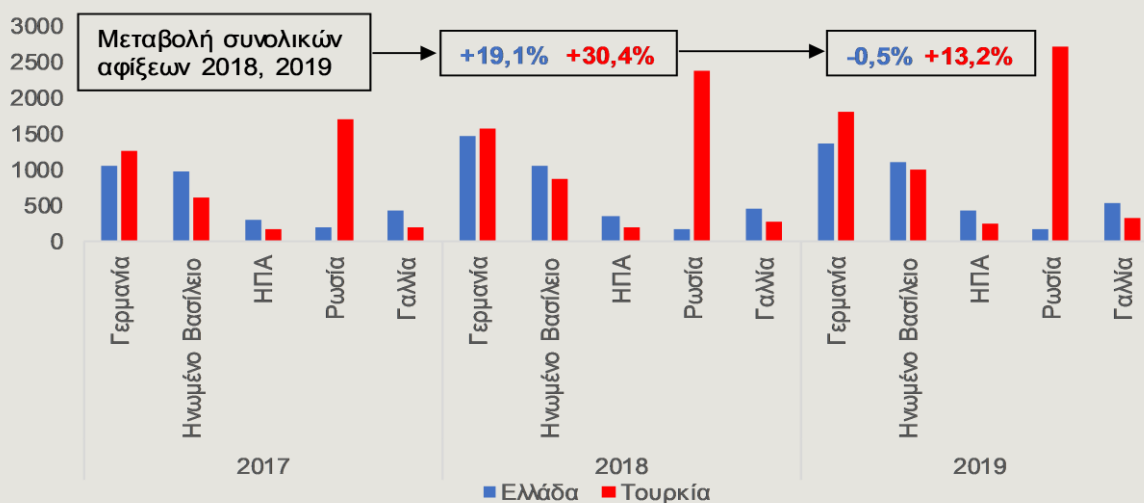
Παράλληλα, η ανοδική πορεία των τουριστικών αφίξεων στην Τουρκία, εκ των βασικότερων ανταγωνιστών μας, συνιστά μια σημαντική απειλή για τον ελληνικό τουρισμό. Η νομισματική κρίση του καλοκαιριού του 2018, με επακόλουθο την έντονη υποτίμηση της τουρκικής λίρας έναντι των βασικών νομισμάτων, συνέβαλε στην ανάδειξη ενός ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της γείτονος χώρας, καθώς η Τουρκία κατέστη ένας συγκριτικά φθηνός προορισμός, ιδιαίτερα για τους ταξιδιώτες από την Ευρωπαϊκή Ένωση που παραδοσιακά καταλαμβάνουν σημαντικό μερίδιο στις τουριστικές αφίξεις των γειτόνων μας. Όπως προκύπτει από το Γράφημα 3, η αύξηση των αφίξεων στην Τουρκία, το πρώτο εξάμηνο του έτους, ήταν της τάξεως του 13,2%, έναντι μεγαλύτερης ανόδου, κατά 30,4% το πρώτο εξάμηνο του 2018.

Η πτώση της τουρκικής λίρας συνετέλεσε καθοριστικά στην εξέλιξη αυτή. Πιο συγκεκριμένα, στο χρονικό διάστημα Ιανουαρίου – Ιουνίου του 2019, η τούρκικη λίρα υποτιμήθηκε κατά 8,6% έναντι του ευρώ, κατά 9,5% έναντι του δολαρίου, κατά 9,0% έναντι της στερλίνας και κατά 19,7% έναντι του ρωσικού ρουβλιού. Αποτέλεσμα αυτού, ήταν η αύξηση των τουριστών κατά 15,5% από τη Γερμανία, κατά 22,1% από τη Γαλλία, κατά 33,7% από τις ΗΠΑ, κατά 16,9% από το Ηνωμένο Βασίλειο και κατά 13,9% από τη Ρωσία, η οποία κατέχει μερίδιο περίπου 15% στις συνολικές αφίξεις τουριστών στην Τουρκία.

Επιπλέον, τάσεις συμπίεσης του μεριδίου αγοράς του ελληνικού τουρισμού ενδέχεται να προκληθούν από την άνοδο του τουρισμού σε άλλες ανταγωνιστικές χώρες, όπως η Τυνησία και η Αίγυπτος. Σε αυτές τις χώρες ο τουρισμός παρουσίασε άνοδο, η οποία προήλθε εν μέρει από τη βελτίωση που παρουσίασαν σε θέματα ασφάλειας, καθώς και από την υιοθέτηση και εφαρμογή πολιτικών που διευκολύνουν τα ταξίδια (World Travel and Tourism Council).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Ελλάδα, Τουρκία: Εισερχόμενη Ταξιδιωτική Κίνηση Α Εξαμήνου 2017-2019 από Επιλεγμένες Χώρες (σε χιλ. ταξιδιώτες)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Turkey: Ministry of Culture & Tourism

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ
Εξελίξεις στο Ισοζύγιο Πληρωμών και στην Ταξιδιωτική Κίνηση

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το πρώτο εξάμηνο του 2019, το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) μειώθηκε κατά €759 εκατ. σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018, φθάνοντας στα €3,9 δισ. Η μείωση του ελλείμματος οφείλεται στην αύξηση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών και στη βελτίωση των ισοζυγίων πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων, η οποία αντισταθμίσθηκε μερικώς από την επιδείνωση του ισοζυγίου αγαθών (Γράφημα 4).

Αναλυτικότερα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών διευρύνθηκε κατά €865 εκατ. ή 8,1%, σε ετήσια βάση, γεγονός που οφείλεται τόσο στη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών εκτός καυσίμων, κατά €627 εκατ. ή 7,5%, όσο και στην επιδείνωση του ελλείμματος του ισοζυγίου καυσίμων (+€239 εκατ. ή 10,1%). Οι εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν συνολικά κατά 4,2%, σε ετήσια βάση και ανήλθαν στα €27,8 δισ., ενώ οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν λιγότερο, κατά 1,6%, σε €16,2 δισ. (Πίνακας 1). Αξίζει να σημειωθεί ότι για την ίδια περίοδο πέρυσι οι εξαγωγές αγαθών είχαν αυξηθεί σημαντικά περισσότερο (+15,3%).

Η αύξηση των εισαγωγών αγαθών προέρχεται από τις λοιπές εισαγωγές αγαθών (5,6%), καθώς οι εισαγωγές καυσίμων κατέγραψαν οριακή αύξηση (+0,5%) ενώ τα πλοία μικρή μείωση (-2,4%). Αντίθετα, οι εξαγωγές καυσίμων μειώθηκαν κατά 4,2%, ενώ το αντίστοιχο περυσινό διάστημα είχαν αυξηθεί κατά 22,0%. Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα κατέγραψαν άνοδο της τάξης του 4,1%, μειωμένη, όμως, σημαντικά σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2018 (+12,6%).

Ως προς το ισοζύγιο των πρωτογενών εισοδημάτων, αυτό παρουσίασε πλεόνασμα ύψους €274 εκατ., έναντι ελλείμματος €17 εκατ. κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι, ενώ το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων κατέγραψε επίσης πλεόνασμα ύψους €549 εκατ., έναντι πλεονάσματος €127 εκατ., το πρώτο εξάμηνο του 2018. Τέλος, το πλεόνασμα στο ισοζύγιο κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 51,3%, σε σύγκριση με το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου του 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Εξέλιξη Ισοζυγίων Αγαθών και Υπηρεσιών, Ιανουάριος - Ιούνιος 2019

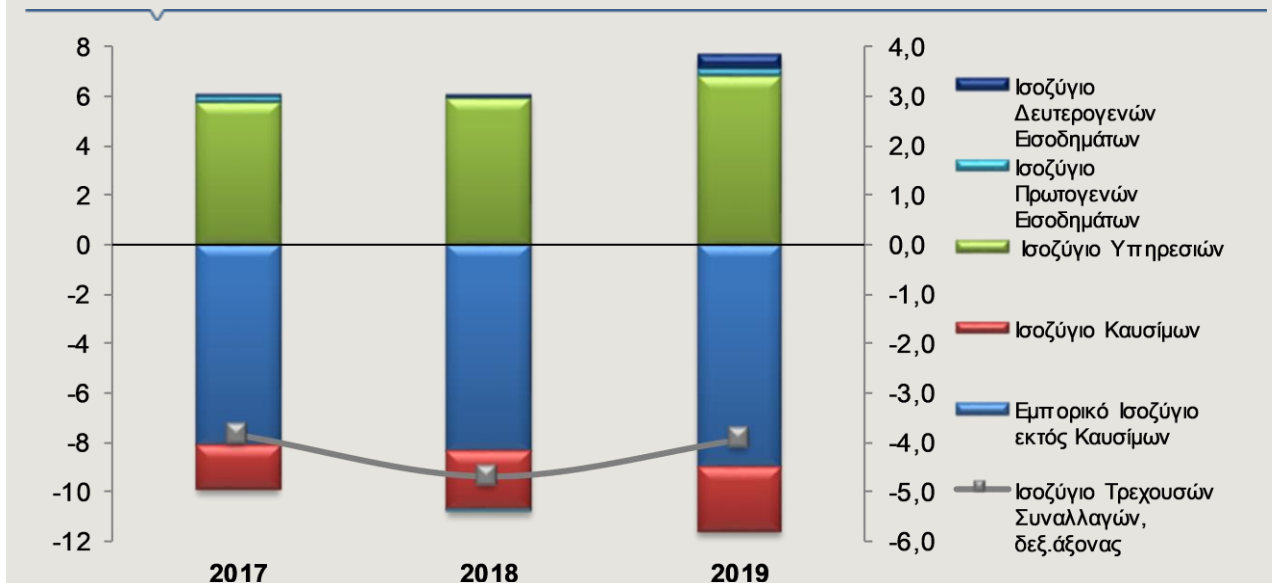
Ισοζύγιο Αγαθών			Ισοζύγιο Υπηρεσιών		
σε € εκατ.	2019	2019 % ετήσια μετ.	σε € εκατ.	2019	2019 % ετήσια μετ.
Ισοζύγιο Αγαθών	-11.601,9	8,1%	Ισοζύγιο Υπηρεσιών	6.835,8	15,4%
Εξαγωγές Αγαθών	16.215,2	1,6%	Εισπράξεις	15.800,0	9,0%
Καύσιμα	4.635,7	-4,2%	Ταξιδιωτικό	5.508,9	15,3%
Πλοία	48,5	-55,1%	Μεταφορές	8.133,2	7,3%
Εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	11.531,0	4,7%	Λοιπές Υπηρεσίες	2.157,9	0,7%
Εξαγωγές χωρίς καύσιμα	11.579,5	4,1%			
Εισαγωγές Αγαθών	27.817,1	4,2%	Πληρωμές	8.964,1	4,6%
Καύσιμα	7.236,1	0,5%	Ταξιδιωτικό	1.359,1	25,5%
Πλοία	149,5	-2,4%	Μεταφορές	5.294,3	1,3%
Εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	20.431,5	5,6%	Λοιπές Υπηρεσίες	2.310,7	2,1%
Εισαγωγές χωρίς καύσιμα	20.581,0	5,5%			
Ισοζύγιο πλοίων	-100,9	124,2%	Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο	4.149,9	12,4%
Ισοζύγιο Καυσίμων	-2.600,4	10,1%	Ισοζύγιο Μεταφορών	2.838,8	20,8%
Ισοζ. Αγαθών Εκτός καυσ. και πλοίων	-8.900,5	6,9%	Ισοζύγιο Λοιπών Υπηρεσιών	-152,8	28,3%

Πηγή:
Τράπεζα της
Ελλάδος

Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 15,4%, σε ετήσια βάση, το πρώτο εξάμηνο του έτους, φθάνοντας τα €6,8 δισ., εξέλιξη η οποία οφείλεται στην αύξηση των εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της κρουαζιέρας (+15,3%), στην αύξηση των εισπράξεων από μεταφορές (+7,3%) αλλά και από λοιπές υπηρεσίες (+0,7%). Σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από ταξιδιωτικές υπηρεσίες είχαν σημειώσει μεγαλύτερη αύξηση το αντίστοιχο διάστημα του 2018 (17,2%).

Ανά χώρα προέλευσης, οι εισπράξεις από κατοίκους χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξήθηκαν κατά 9,7%, ενώ αξιοσημείωτη ήταν και η αύξηση των εισπράξεων από κατοίκους χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (29,6%). Οι τουριστικές εισπράξεις κινήθηκαν ανοδικά, κυρίως λόγω της αύξησης της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι των ξένων επισκεπτών κατά 15,9% (€567,1, έναντι €489,2 το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου του 2018), αφού ο αριθμός των τουριστών που ήρθαν στη χώρα μειώθηκε κατά 0,5%, στις 9.407,0 χιλιάδες επισκεπτών. Το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, ωστόσο, οι αφίξεις των τουριστών είχαν αυξηθεί κατά 19,1% σε σχέση με το 2017.

Η εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μειώθηκε κατά 5,2%, ενώ αύξηση κατά 11,0% κατέγραψαν οι τουριστικές αφίξεις από τις χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξιοσημείωτη άνοδος σημειώθηκε στις αφίξεις αλλά και τις εισπράξεις από τις ΗΠΑ, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ οι εισπράξεις από τη Ρωσία μειώθηκαν, παρά την οριακή αύξηση των Ρώσων τουριστών. Αντίθετα, οι αφίξεις από τη Γερμανία, οι οποίες και αποτελούν περίπου το 14,4% του συνόλου, μειώθηκαν κατά 7,1% στο πρώτο εξάμηνο του έτους, ενώ και οι εισπράξεις των Γερμανών επισκεπτών υποχώρησαν, οριακά, κατά 0,2%, όταν το ίδιο διάστημα πέρυσι είχαν αυξηθεί κατά 40,6%.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, Ιανουάριος – Ιούνιος 2019, σε € δις.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα

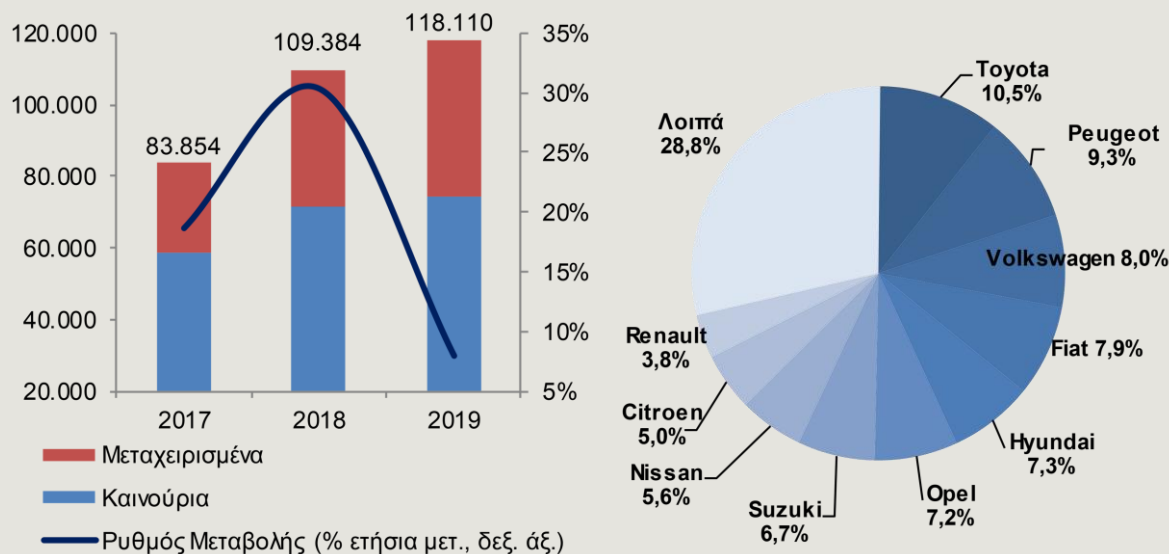
Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το πεντάμηνο Ιανουαρίου – Μαΐου του 2019, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα στη χώρα αυξήθηκε κατά 0,1% σε σχέση με το αντίστοιχο πεντάμηνο του 2018, με βάση τον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, ενώ μειώθηκε κατά 11,9% ως προς την επιφάνεια και κατά 9,0% σε όρους όγκου οικοδομικής δραστηριότητας.

Αναλυτικότερα, κατά το εξεταζόμενο διάστημα εκδόθηκαν 5.692 άδειες οικοδομής, οι οποίες αντιστοιχούν σε 1.077,7 χιλ. τετραγωνικά μέτρα και 4.602,4 χιλ. κυβικά μέτρα. Από τις 13 Περιφέρειες της χώρας, θετική ετήσια μεταβολή, σε όρους όγκου οικοδομικής δραστηριότητας, σημείωσαν εκείνες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (89,0%), της Αττικής (14,9%), της Κρήτης (9,5%) και της Θεσσαλίας (1,9%). Στις υπόλοιπες Περιφέρειες καταγράφηκαν αρνητικές ετήσιες μεταβολές, με σημαντικότερες εκείνες των Ιονίων Νήσων (-51,3%), της Πελοποννήσου (-40,6%) και της Δυτικής Μακεδονίας (-37,6%). Επιπλέον, από τις 5.692 νέες άδειες, σχεδόν οι μισές (47,5%) εκδόθηκαν στις περιφέρειες Αττικής (1.256), Κεντρικής Μακεδονίας (856) και Νοτίου Αιγαίου (592).

Πωλήσεις νέων Επιβατικών Αυτοκινήτων

Αναφορικά με τις νέες χορηγούμενες άδειες κυκλοφορίας ΙΧ επιβατικών αυτοκινήτων, αυτές αυξήθηκαν κατά 0,5% τον Ιούλιο του 2019, σε ετήσια βάση, ενώ τον Ιούλιο του 2018 είχε σημειωθεί άνοδος κατά 19,9% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2017. Το πρώτο επτάμηνο του 2019, οι χορηγούμενες άδειες αυξήθηκαν κατά 8,0% σε σχέση με το πρώτο επτάμηνο του 2018, σημαντικά χαμηλότερα, ωστόσο, έναντι της αντίστοιχης περυσινής ανόδου (30,4%). Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου πωλήθηκαν συνολικά 118,1 χιλιάδες επιβατικά αυτοκίνητα, εκ των οποίων τα 74,3 χιλιάδες ήταν καινούρια και τα 43,8 χιλιάδες μεταχειρισμένα (Γράφημα 5). Παρόλο που περίπου τα 3/5 των πωλούμενων αυτοκινήτων ήταν καινούρια και το 2/5 μεταχειρισμένα, ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων των μεταχειρισμένων (15,2%) ήταν κατά πολύ μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο των καινούριων αυτοκινήτων (4,1%).

Σχετικά με τις πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων ανά εμπορικό σήμα (Γράφημα 6) κατά το ίδιο διάστημα, το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η Toyota (10,5%) και ακολουθούν η Peugeot (9,3%), η Volkswagen (8,0%), η Fiat (7,9%), η Hyundai (7,3%), η Opel (7,2%) και η Suzuki (6,7%).

Χορήγηση Νέων Αδειών Κυκλοφορίας, Ιανουάριος - Ιούλιος 2019 και Μερίδιο ανά Εμπορικό Σήμα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Βιομηχανική παραγωγή

Το πρώτο εξάμηνο του 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής, αυξήθηκε κατά 1,2%, έναντι αύξησης κατά 0,9% το πρώτο εξάμηνο του 2018. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην αύξηση της παραγωγής στον τομέα της μεταποίησης (+2,3%), ο οποίος έχει αυξημένη στάθμιση στη διαμόρφωση του γενικού δείκτη (72,64%). Αντίθετα, μείωση παραγωγής το πρώτο εξάμηνο του έτους κατέγραψαν οι κατηγορίες ορυχεία - λατομεία (-11,4%), παροχή ηλεκτρικού ρεύματος (-0,9%) και παροχή νερού (-0,7%).

Αναλυτικότερα, στη μεταποίηση, την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2019, οι 13 από τους 24 κλάδους παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής του δείκτη παραγωγής, ενώ 19 από αυτούς κυμαίνονται σε επίπεδο άνω των 100 μονάδων (έτος βάσης 2015=100). Οι πιο σημαντικοί, με βάση τη στάθμισή τους στον δείκτη της μεταποίησης, που παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής στο πρώτο εξάμηνο του 2019, ήταν οι κλάδοι των τροφίμων (+1,8%), των φαρμακευτικών προϊόντων (+25,8%), των χημικών προϊόντων (+7,7%) και των προϊόντων καπνού (+37,3%). Ειδικά σε ότι αφορά τα προϊόντα καπνού σημειώνεται ότι η αύξηση της παραγωγής του πρώτου εξαμήνου του 2019 είναι αξιοσημείωτη, αλλά το αντίστοιχο διάστημα του 2018 είχε καταγραφεί σημαντική μείωση κατά 21,1% σε ετήσια βάση. Αντίθετα, μείωση της παραγωγής στο πρώτο εξάμηνο του 2019, σε ετήσια βάση, παρουσίασαν κλάδοι όπως τα παράγωγα πετρελαίου (-7,0%), τα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα (-4,0%) και τα ποτά (-1,9%).

Η Αργεντινή στη δίνη της διόρθωσης των τιμών των περιουσιακών στοιχείων

Οι οικονομικές εξελίξεις και η πολιτική αβεβαιότητα ανησυχούν τη διεθνή επενδυτική κοινότητα

Το αποτέλεσμα των προκριματικών εκλογών της 11ης Αυγούστου στην Αργεντινή, ανέδειξε με έντονο τρόπο τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Λατινικής Αμερικής. Αιτία η απροσδόκητη ήττα του κεντροδεξιού προέδρου Mauricio Macri από το συνασπισμό του κεντροαριστερού Alberto Fernández και της πρώην προέδρου Cristina Kirchner. Η νίκη της αντιπολίτευσης αποδίδεται στις αποτυχημένες οικονομικές πολιτικές του σημερινού προέδρου, οι οποίες έχουν οδηγήσει την οικονομία σε ύφεση και έχουν προκαλέσει τη σημαντική άνοδο του πληθωρισμού.

Η θητεία του προέδρου Mauricio Macri η οποία ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2015 δεν κατόρθωσε να αλλάξει το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον που κληρονόμησε από τους πολιτικούς του αντιπάλους. Το 2018 ο πρόεδρος Mauricio Macri υπέγραψε συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) για δάνειο διάσωσης ύψους \$57 δισ.-το μεγαλύτερο πρόγραμμα διάσωσης στην ιστορία του ταμείου. Η κύρια στρατηγική του προγράμματος ήταν η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών μέσω μιας αυστηρότερης δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής. Ωστόσο, τα μέτρα που υιοθετήθηκαν επιβράδυναν την οικονομία και υπονόμισαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Μέχρι τον Οκτώβριο του 2018, οι επιδόσεις της οικονομίας ήταν πολύ υποδεέστερες των προσδοκώμενων και ως εκ τούτου κυβέρνηση και ΔΝΤ υιοθέτησαν νέα περιοριστικά μέτρα σε δημοσιονομικό και νομισματικό πεδίο. Η αρνητική οικονομική εικόνα αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στα εξής μεγέθη: Το βασικό επιτόκιο της κεντρικής τράπεζας (7-Day Leliq Rate) έχει ανέλθει στο 75% (Αύγουστος 2019) από 32% που ήταν τον Ιανουάριο του 2016. Ο πληθωρισμός έχει εκτοξευθεί στο 54% (Ιούλιος 2019) από 18% (Ιανουάριος 2016) ενώ το δημόσιο χρέος διαμορφώνεται στο 86,2% του ΑΕΠ (2018) από 52,6% του ΑΕΠ που ήταν το 2015. Το εύρος της νίκης (15 ποσοστιαίες μονάδες) του Alberto Fernández ερμηνεύθηκε από τις αγορές, ως εξασφάλιση του προεδρικού αξιώματος στις εκλογές της 27ης Οκτωβρίου. Σε συνδυασμό μάλιστα με το γεγονός ότι η υποψήφια για την αντιπροεδρία της χώρας Cristina Kirchner αντιμετωπίζει με σκεπτικισμό την παρουσία του ΔΝΤ στη χώρα, εγείρει ανησυχίες για πιθανό τέλος εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων και των πολιτικών λιτότητας που ορίζονται στο πρόγραμμα διάσωσης του ΔΝΤ.

Το εκλογικό αποτέλεσμα, είχε ως συνέπεια το εθνικό νόμισμα (πέσο) να δεχθεί έντονες πιέσεις (σε μια εβδομάδα διολίσθησε 20% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ), οι τιμές των κρατικών ομολόγων υποχώρησαν αισθητά ενώ η χρηματιστηριακή αγορά υπέστη τη δεύτερη μεγαλύτερη ημερήσια πτώση στην ιστορία των αγορών από το 1950. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι ο χρηματιστηριακός δείκτης S&P Merval Index σε μια μέρα απώλεσε το 38% της αξίας του. Ο πρόεδρος της χώρας, προκειμένου να αντιστρέψει το αρνητικό εκλογικό αποτέλεσμα για αυτόν, ανακοίνωσε μια σειρά μέτρων όπως την αύξηση του κατώτατου μισθού, την καταβολή πριμ παραγωγικότητας, τη μείωση των φόρων και το πάγωμα των τιμών των καυσίμων, προκειμένου να ενισχυθούν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα και η μεσαία τάξη.

Υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του αξιόχρεου της Αργεντινής και δυσόιωνες προβλέψεις για το ΑΕΠ

Το εκλογικό αποτέλεσμα της 11ης Αυγούστου, ανάγκασε τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's και Fitch Ratings να προβούν στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του αξιόχρεου της Αργεντινής επικαλούμενοι την πιθανότητα κήρυξης στάσης πληρωμών ή αναδιάρθρωσης του χρέους.

Συγκεκριμένα, ο οίκος Fitch Ratings υποβάθμισε την πιστοληπτική διαβάθμιση της Αργεντινής στο CCC από B ενώ ο οίκος Standard & Poor's στο B- από B, με αρνητικές προοπτικές, γεγονός που ερμηνεύεται ως αυξημένη πιθανότητα νέας υποβάθμισης του αξιόχρεου εντός των επομένων 12-18 μηνών, εφόσον συνεχισθούν οι οικονομικές και χρηματοπιστωτικές πιέσεις.

Επιπροσθέτως, ο οίκος αξιολόγησης αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις τους για την πορεία του ΑΕΠ. Αμφότεροι εκτιμούν ότι η οικονομία της Αργεντινής θα παραμείνει στην οικονομική ύφεση στην οποία εισήλθε από το β' εξάμηνο του 2018. Ειδικότερα, ο οίκος Fitch Ratings εκτιμά ότι το ΑΕΠ της Αργεντινής θα συρρικνωθεί κατά -2,5% το 2019 από -1,7% που προέβλεπε αρχικώς ενώ το κρατικό χρέος θα ανέλθει στο 95% του ΑΕΠ το 2019. Ο οίκος Standard & Poor's με τη σειρά του αναμένει συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας κατά -2,3% το 2019 από -1,6% που ήταν η προηγούμενη του εκτίμηση.

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες μπορούν να προκαλέσουν νέες πιέσεις στο πέσο και άνοδο των επιτοκίων

Παρά τις σημαντικές εκταμιεύσεις που έχουν υπάρξει στο πλαίσιο του προγράμματος του ΔΝΤ δεν αποκλείεται στη διάρκεια του έτους, να προκύψει ένα χρηματοοικονομικό κενό στην περίπτωση που η Αργεντινή δεν μπορέσει να προχωρήσει σε αναχρηματοδότηση του κρατικού χρέους. Σημειώνεται ότι το 50% εξ αυτών είναι αποτιμημένο σε δολάρια ΗΠΑ και τα τρία τέταρτα λήγουν μέχρι το τέλος του 2019. Σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg, το δημόσιο και θυγατρικές εταιρίες του, έχουν να καταβάλλουν εντός του 2019 σε πληρωμές χρεών \$15,9 δισ. σε δολάρια και ευρώ ενώ υπάρχουν ακόμα \$18,6 δισ. σε ομόλογα, δάνεια και πληρωμές τόκων σε τοπικό νόμισμα. Οι πιέσεις χρηματοδότησης θα μπορούσαν να ενταθούν το 2020, όταν η Αργεντινή θα κληθεί να στραφεί στις αγορές για να χρηματοδοτήσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα, καθώς θα έχουν ολοκληρωθεί οι εκταμιεύσεις του ΔΝΤ.

Τόσο η αναχρηματοδότηση, όσο και η νέα χρηματοδότηση θα μπορούσαν να καταστούν μια δύσκολη υπόθεση, εφόσον οι εξωτερικές συνθήκες δανεισμού δε βελτιωθούν σημαντικά από τα τρέχοντα επίπεδα, μετά την αύξηση των ασφαλιστρών κινδύνου έναντι χρεοκοπίας (CDS) για πέντε χρόνια που μετά τις εκλογές διαμορφώνονται στις 2.990 μονάδες βάσης (19 Αυγούστου-HIS Markit).

Το φαινόμενο του αποπληθωρισμού των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Οι χρηματιστηριακές αγορές των ΗΠΑ και άλλων αναδυόμενων οικονομιών βρίσκονται σε φάση συρρίκνωσης από τις αρχές Αυγούστου. Η πτώση κατά 20%-30% των χρηματιστηριακών δεικτών τον περασμένο Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 2018 στις ΗΠΑ, ενδεχομένως να επαναλαμβάνεται. Η συρρίκνωση της χρηματιστηριακής αγοράς των ΗΠΑ διακόπηκε όταν η ομοσπονδιακή τράπεζα (Fed) ανακοίνωσε ότι παύει την άνοδο των βασικών της επιτοκίων (Ιανουάριος 2019). Με την παύση της ανόδου των επιτοκίων της Fed, οι χρηματοπιστωτικές αγορές τόσο των ΗΠΑ, όσο και των αναδυόμενων οικονομιών, κατόρθωσαν να ανακτήσουν στο πρώτο τρίμηνο του 2019, τις απώλειες που είχαν καταγράψει στο τέλος του 2018. Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, θετικά επέδρασε και η αυξημένη πιθανότητα υπογραφής μιας εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΗΠΑ-Κίνας, καθώς οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών επανελήφθησαν το Φεβρουάριο του 2019.

Ωστόσο, δύο γεγονότα που συνέβησαν στα τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου του 2019, ήταν αρκετά ώστε οι χρηματοπιστωτικές αγορές να επαναλάβουν την πτωτική πορεία του Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου του 2018.

Πρώτον. Η Fed μείωσε τα επιτόκια στις 28 Ιουλίου μόνο κατά 0,25% ενώ οι αγορές προσδοκούσαν μια μείωση της τάξης του 0,50%.

Δεύτερον. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ απομάκρυνε την προοπτική μιας εμπορικής συμφωνίας με την Κίνα, καθώς αύξησε εκ νέου κατά 10% τους δασμούς στα κινεζικά προϊόντα.

Στα παραπάνω γεγονότα, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας την ανάληψη της πρωθυπουργίας του Ηνωμένου Βασιλείου από τον ευρωσκεπτικιστή Μπόρις Τζόνσον, ο οποίος δεν αποκλείει την αποχώρηση από την ΕΕ χωρίς συμφωνία.

Οι κεντρικές τράπεζες, εν μέσω αυτού του οικονομικού κλίματος, ξεκίνησαν να μειώνουν τα βασικά τους επιτόκια, προκειμένου να καταστήσουν ανταγωνιστικά τα εθνικά τους νομίσματα και εμμέσως να ενισχύσουν την εξαγωγική δραστηριότητα, καθώς το παγκόσμιο εμπόριο εμφανίζει σημεία στασιμότητας.

Οι επενδυτές πωλούν τα χρηματοοικονομικά τους περιουσιακά στοιχεία και διοχετεύουν τη ρευστότητά τους στις αποκαλούμενες «ασφαλείς επενδύσεις». Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται στο χείλος ενός δυνητικού αποπληθωρισμού των τιμών των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Οι τιμές των μετοχών έχουν μειωθεί σε παγκόσμιο επίπεδο σε λίγες μόνο εβδομάδες. Τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων υποχωρούν ραγδαία στις προηγμένες οικονομίες, ήδη περισσότερα από \$15 τρισ. σε ομόλογα παγκοσμίως, έχουν αρνητικές αποδόσεις. Πολλά νομίσματα εξασθενούν έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, οι τιμές των ακινήτων σταδιακά μειώνονται ενώ η τιμή του πετρελαίου υποχωρεί κατά 20% από τα \$75 δολάρια/βαρέλι. Το γεγονός, ότι οι επενδυτές προτιμούν τη διακράτηση μετρητών, ενδεχομένως να αποτελεί ένδειξη εκδήλωσης μιας πιθανής οικονομικής ύφεσης. Άνοδος των τιμών καταγράφεται στο χρυσό, στο γιεν, στα κρατικά ομόλογα των ΗΠΑ, στα ακίνητα υψηλού επενδυτικού ενδιαφέροντος, στα έργα τέχνης και στα κρυπτονομίσματα.

Η Αργεντινή αποτελεί μια «ειδική περίπτωση» μέσα στο φαινόμενο του παγκόσμιου αποπληθωρισμού των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, η οικονομική της διαχείριση εξελίσσεται σε ένα εξωτερικό περιβάλλον που ανά πάσα στιγμή μπορεί να επιδεινώσει την ήδη βεβαρημένη οικονομική της κατάσταση.

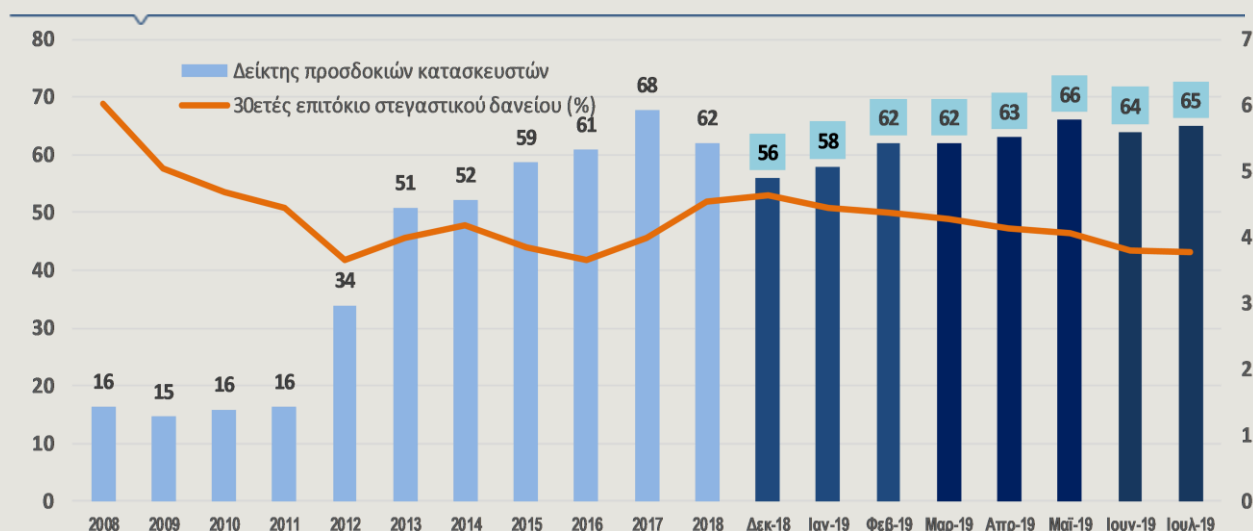
Αγορά κατοικίας

Οι πωλήσεις υφιστάμενων (μη νεόδμητων) κατοικιών, οι οποίες συνιστούν το 90% των πωλήσεων κατοικιών, αυξήθηκαν σε μηνιαία βάση τον Ιούλιο κατά 2,5% έναντι μείωσης -1,3% στον προηγούμενο μήνα, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στα 5,42 εκατ. (σε ετησιοποιημένη βάση). Σημειώνεται, ότι πρόκειται για την υψηλότερη μέτρηση από το Μάρτιο του 2018. Σε ετήσια βάση οι πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών, κατέγραψαν την πρώτη αύξηση (+0,6%) σε διάστημα 17 μηνών.

Η στεγαστική αγορά των ΗΠΑ έχει επηρεασθεί από την απότομη αύξηση των επιτοκίων των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων που ξεκίνησε το 2016, καθώς και από την έλλειψη γης και εργατικού δυναμικού. Οι εν λόγω παράγοντες έχουν προκαλέσει τη μείωση των διαθέσιμων κατοικιών και την άνοδο των τιμών τους. Ωστόσο, τους τελευταίους μήνες, οι ανησυχίες για την πορεία της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης και η αβεβαιότητα γύρω από το εμπόριο και τη νομισματική πολιτική, έχουν ασκήσει πτωτική πίεση στα επιτόκια.

Σύμφωνα με την ομοσπονδιακή εταιρία στεγαστικών δανείων των ΗΠΑ Freddie Mac, τον Ιούλιο ο μέσος μηνιαίος όρος του 30ετούς σταθερού επιτοκίου στεγαστικών δανείων διαμορφωνόταν στο 3,77%, έναντι 3,80% που ήταν τον προηγούμενο μήνα. Η Freddie Mac, εκτιμά ότι τα χαμηλά επιτόκια στεγαστικών δανείων, σε συνδυασμό με την ισχυρή αγορά εργασίας, θα συμβάλουν ώστε η αγορά κατοικίας να κατορθώσει να επιτύχει ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης στους επόμενους δώδεκα μήνες. Ειδικότερα, με δεδομένη την αυξημένη ζήτηση για κατοικίες και της περιορισμένης προσφοράς, οι πωλήσεις κατοικιών σύμφωνα με τη Freddie Mac, να αγγίζουν τα 6,00 εκατ. το 2019 και τα 6,12 εκατ. το 2020. Υπενθυμίζεται, ότι το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου 30ετούς διάρκειας, το 2018 διαμορφώθηκε σε 4,54%, από 3,99% το 2017 και 3,65% το 2016. Ωστόσο, η αβεβαιότητα σχετικά με τις εμπορικές διαφορές ΗΠΑ και Κίνας έχει οδηγήσει σε μείωση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων, συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων των ενυπόθηκων δανείων. Η Freddie Mac εκτιμά ότι το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου 30ετούς διάρκειας θα διαμορφωθεί στο 4,1% το 2019 και στο 4,0% το 2020.

Η βελτίωση του κλίματος στην αγορά εργασίας -το ποσοστό της ανεργίας τον Ιούλιο για δεύτερο κατά σειρά μήνα παρέμεινε στο 3,7%, ήτοι σχεδόν στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 49 ετών- συμβάλει στη διατήρηση του αγοραστικού ενδιαφέροντος στην αγορά κατοικίας. Ωστόσο, οι προοπτικές της αγοράς κατοικίας όπως αντικατοπτρίζονται στο δείκτη προσδοκίων των κατασκευαστικών επιχειρήσεων (Nahb Housing Market Index), εμφανίζονται ιδιαίτερα θετικές, καθώς ο εν λόγω δείκτης διατηρεί την ανοδική του τάση από τις 56 μονάδες που είχε σημειώσει το Δεκέμβριο του 2018. Ειδικότερα, ο δείκτης διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στις 65 μονάδες από τις 64 μονάδες που ήταν τον Ιούνιο ενώ ο μέσος όρος του δείκτη στο πρώτο επτάμηνο του 2019 διαμορφώνεται στις 62,9 μονάδες από 69,8 μονάδες που ήταν την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7
ΗΠΑ: Δείκτης προσδοκίων κατασκευαστών ακινήτων (NAHB, μέσος όρος περιόδου) και επιτόκιο 30ετούς στεγαστικού δανείου

 Πηγή:
 Trading
 Economics

Πληθωρισμός

Σύμφωνα με την τελική μέτρηση της Eurostat, ο πληθωρισμός τον Ιούλιο σε ετήσια βάση υποχώρησε στο 1,0% από 1,3% τον Ιούνιο (Γράφημα 8). Η μέτρηση του Ιουλίου είναι χαμηλότερη του στόχου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για διατήρηση του ετήσιου ρυθμού πληθωρισμού κάτω αλλά πλησίον του 2% μεσοπρόθεσμα στη ΖτΕ. Η υψηλότερη μέτρηση πληθωρισμού καταγράφηκε στην Λετονία και στη Σλοβακία (+3,0%) ενώ η χαμηλότερη στην Πορτογαλία (-0,7%).

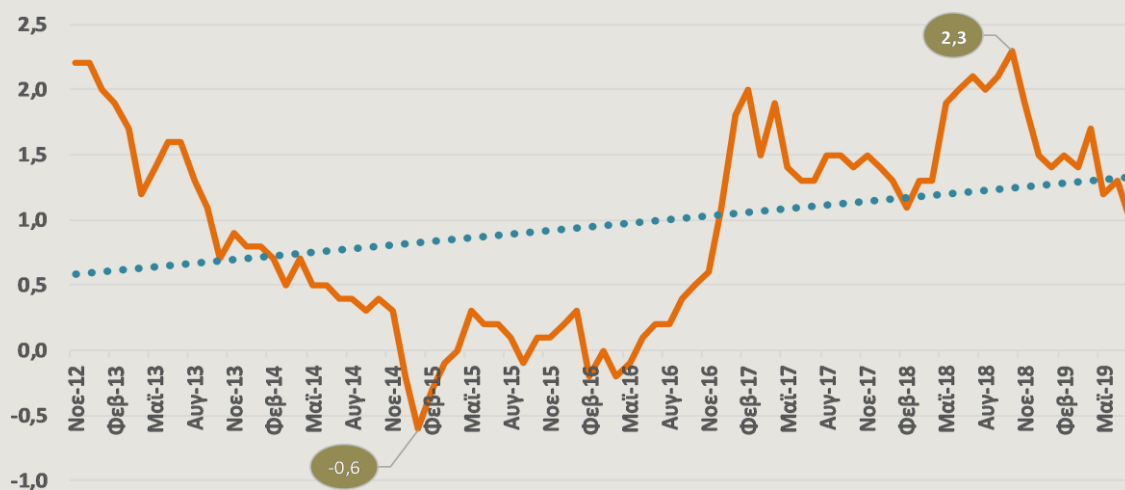
Η μείωση του πληθωρισμού στην περιοχή του 1,0% τον Ιούλιο προήλθε πρωτίστως από τη μείωση της μεταβολής των τιμών ενέργειας στο 0,5% σε ετήσια βάση από 1,7% που ήταν τον προηγούμενο μήνα και δευτερευόντως από την εξασθένηση του ρυθμού μεταβολής των τιμών των υπηρεσιών - η οποία αντανάκλα τη δυναμική της εγχώριας ζήτησης - στο 1,2% σε ετήσια βάση, έναντι 1,6% τον Ιούνιο. Επιπροσθέτως, τον Ιούλιο ο ρυθμός αυξήσεως των τιμών των τροφίμων-ποτών-καπνού, ανήλθε στο 1,9% από 1,6% που ήταν τον Ιούνιο.

Σε όλη τη διάρκεια του πρώτου επταμήνου του 2019, οι παγκόσμιες εμπορικές εντάσεις κλιμακώθηκαν ενώ οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι διατηρήθηκαν σε αρκετές γεωγραφικές περιοχές, με αποτέλεσμα να επιβραδυνθεί η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα και να εξασθενήσει η παγκόσμια ζήτηση πετρελαίου, συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Ωστόσο, οι τιμές της ενέργειας εμφάνισαν μια τάση αποκλιμάκωσης τον Ιούλιο, συμβάλλοντας ουσιαστικά στον περιορισμό των πληθωριστικών πιέσεων.

Ο δομικός πληθωρισμός (ΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας) υποχώρησε τον Ιούλιο στο 0,9% από 1,1% που ήταν τον Ιούνιο. Επισημαίνεται ότι, ο δομικός πληθωρισμός αδυνατεί να εισέλθει σε ανοδική πορεία τα τελευταία τρία έτη, παρά τη διασταλτική νομισματική πολιτική που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), από το Μάρτιο του 2015. Οι εκτιμήσεις των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ (Ιούνιος 2019) προβλέπουν ετήσιο πληθωρισμό στο 1,3% το 2019, στο 1,4% το 2020 και στο 1,6% το 2021.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

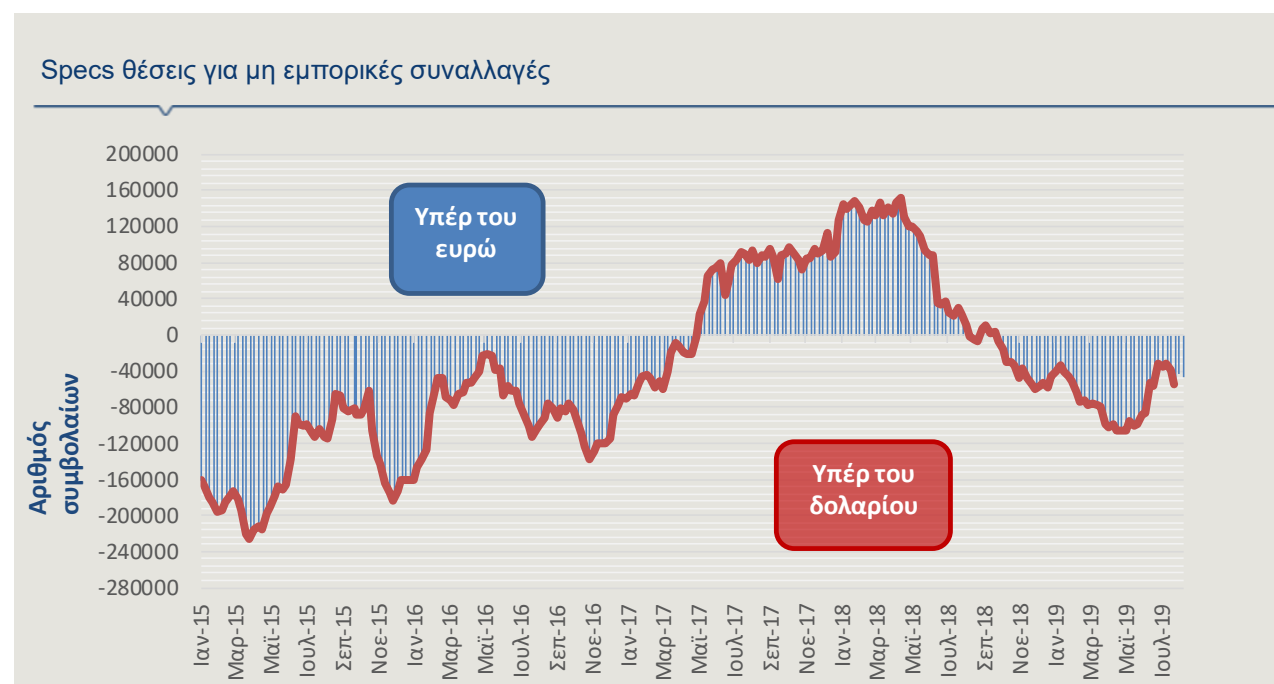
 Πηγή:
Eurostat

Εξέλιξη Εναρμονισμένου ΔΤΚ (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις) για μη εμπορικές συναλλαγές (specs) στο ευρώ την εβδομάδα που έληξε στις 13 Αυγούστου μειώθηκαν κατά 2.639 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα -46.649 συμβόλαια από -44.010. συμβόλαια που ήταν την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 9). Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη εβδομαδιαία μείωση που σημειώνεται από τις 30 Ιουλίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία ευρώ-δολαρίου στις 22 Αυγούστου στην Ευρώπη διαμορφωνόταν περί τα 1,1077 USD/EUR με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει από την αρχή του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (-3,2%) ενώ διαπραγματεύεται υψηλότερα κατά 7,1% από το χαμηλό των τελευταίων 16 ετών, που κατέγραψε στις 3 Ιανουαρίου 2017 (\$1,0342).

Το ευρώ εμφανίζεται εξασθενημένο έναντι του δολαρίου, παρά την απροσδόκητη άνοδο κατά 0,3 μονάδες που κατέγραψε τον Αύγουστο ο σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI Composite) στην Ευρωζώνη (51,8 μονάδες). Οι επενδυτές εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στην ομιλία του προέδρου της Fed που θα πραγματοποιηθεί στο περιθώριο των εργασιών του Ετήσιου Συμποσίου στο Jackson Hole, προκειμένου να διαβλέψουν τις προθέσεις του για την πορεία των επιτοκίων, καθώς αρκετές φορές στο παρελθόν το συμπόσιο έχει συνδεθεί με την αλλαγή της ακολουθούμενης νομισματικής πολιτικής. Η πρόσφατη μείωση των επιτοκίων από τη Fed αν και χαρακτηρίστηκε από τον πρόεδρό της ως προσαρμογή και όχι αρχή ενός πτωτικού κύκλου επιτοκίων, δε φαίνεται να έχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, αφού οι χρηματαγορές δέχονται πιέσεις και ο πρόεδρος των ΗΠΑ με την προσφιλή του πρακτική μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ασκεί πιέσεις για χαμηλότερα επιτόκια.

Ωστόσο, το Συμπόσιο στο Jackson Hole αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης στις ΗΠΑ και διεθνώς. Η ομολογιακή και η χρηματιστηριακή αγορά στις ΗΠΑ αναμένουν σε μεγάλο βαθμό ότι το Σεπτέμβριο θα υπάρξει νέα μείωση των επιτοκίων της Fed. Σημειώνεται, ότι η προθεσμιακή αγορά στις 22 Αυγούστου (CME FedWatch), εκτιμούσε την πιθανότητα μείωσης των επιτοκίων κατά 0,25% από την Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) στη συνεδρίαση της 18^{ης} Σεπτεμβρίου σε 98,1%.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ, σε εβδομαδιαία βάση, εμφανίζεται εξασθενημένο έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,0899 φράγκων (22.8.2019). Το ευρώ, σημειώνει από την αρχή του έτους απώλειες έναντι του φράγκου της τάξης του 3,3%.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της ΤτΕλβετίας (SNB) την προηγούμενη εβδομάδα, πιθανολογείται ότι υπήρξε παρέμβαση της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου, καθώς το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν καταθέσει στη SNB, ανήλθε στα 589,28 δισ. φράγκα την εβδομάδα που έληξε στις 16 Αυγούστου, έναντι 585,51 δισ. φράγκων που ήταν την εβδομάδα μέχρι και τις 9 Αυγούστου.

Στερλίνα (GBP) ► Η στερλίνα στις 22 Αυγούστου εμφάνιζε θετική εικόνα σε εβδομαδιαία βάση, καθώς κέρδη τόσο έναντι του δολαρίου-ΗΠΑ (1,2217 USD/GBP), όσο και έναντι του ευρώ (0,9061 GBP/EUR). Σημειώνεται, ότι από την αρχή του έτους, η στερλίνα καταγράφει απώλειες 1,7% έναντι του ευρώ και 5,0% έναντι του δολαρίου.

Τα κέρδη της στερλίνας αποδίδονται στο σχόλιο της Γερμανίας καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ, ότι λύση στο ζήτημα των Ιρλανδικών συνόρων θα μπορούσε να δοθεί πριν από τις 31 Οκτωβρίου, ημέρα αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Ωστόσο, το θετικό κλίμα για τη στερλίνα δε φαίνεται να έχει διάρκεια, καθώς οι συμμετέχοντες στην αγορά προσπαθούν να διαπιστώσουν κατά πόσο ο πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου Μπόρις Τζόνσον μετά τις συναντήσεις του με ηγέτες της ΕΕ, κατόρθωσε να πείσει την Ευρωπαϊκή Ένωση να επαναδιαπραγματευτεί τη συμφωνία αποχώρησης (Brexit).

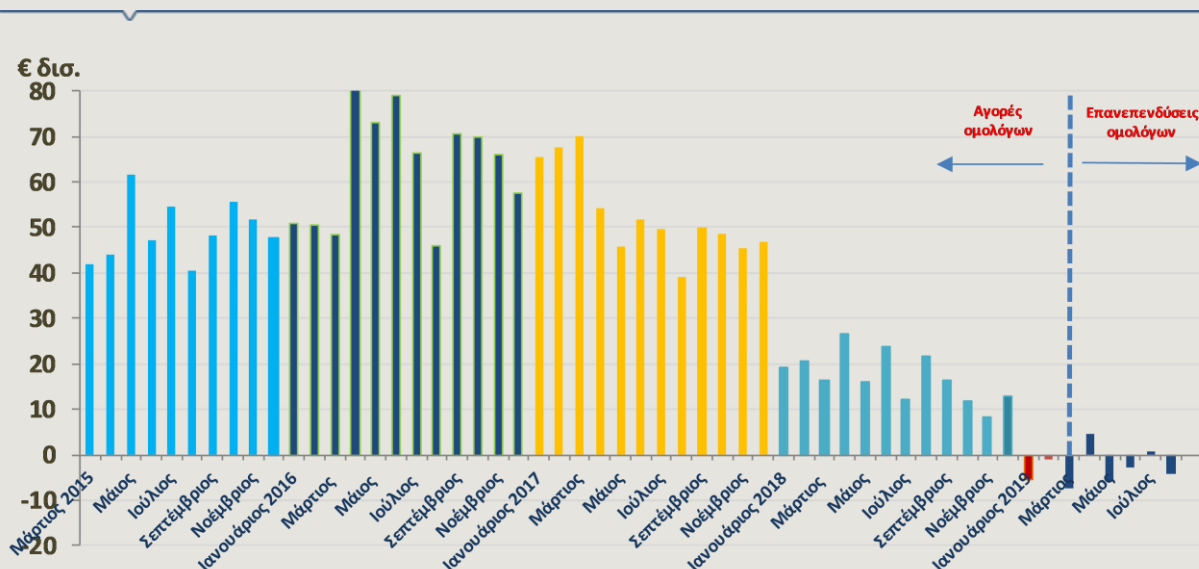
Σωρευτικά η στερλίνα από την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 23ης Ιουνίου 2016, έχει διολισθήσει κατά 17,5% έναντι του δολαρίου και κατά 18,0% έναντι του ευρώ. Σε επίπεδο ανάληψης επενδυτικού κινδύνου, το ασφάλιστρο κινδύνου (CDS-Credit Default Swaps) πενταετούς διάρκειας διαμορφωνόταν στις 22 Αυγούστου στα 36,1 bps από 36,0 bps που ήταν στις 14 Αυγούστου.

Αγορές ομολόγων – Χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής (ΕΚΤ)

Η αξία του χαρτοφυλακίου κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ (Γράφημα 10) που έχει προέλθει από την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE) για την εβδομάδα μέχρι τις 16 Αυγούστου διαμορφωνόταν στα € 2.087 δισ. Η ΕΚΤ προέβη σε αγορές καλυμμένων ομολόγων, αξίας € 213 εκατ. και πωλήσεις Asset-Backed Securities αξίας €119 εκατ. Επιπροσθέτως, η ΕΚΤ την περασμένη εβδομάδα πραγματοποίησε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων αξίας €77 εκατ. ενώ η συνολικά αξία του εν λόγω χαρτοφυλακίου διαμορφώθηκε στα € 177 δισ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

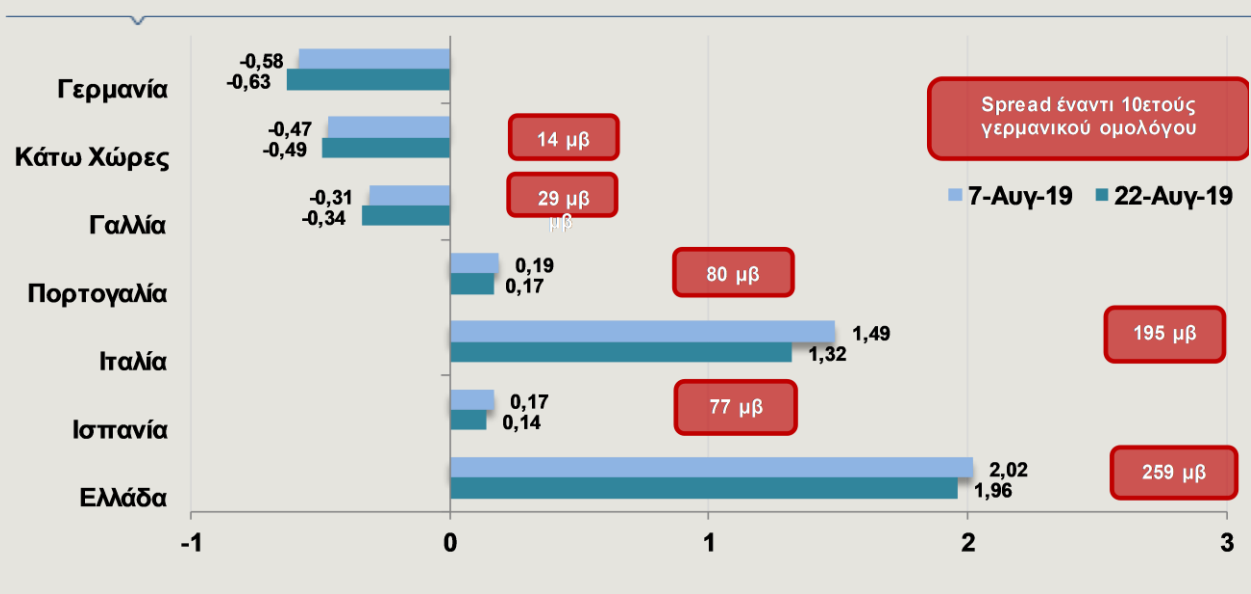
Εξέλιξη αγοραπωλησιών κρατικών ομολόγων από την ΕΚΤ

Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα, Alpha
Bank

Στην Ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος της απόδοσης του 10ετούς κρατικού ομολόγου λήξης 12 Μαρ. 2029 με κουπόνι 3,875%, διαμορφωνόταν στις 22 Αυγούστου μεταξύ 1,96%-1,99%. Η διαφορά αποδόσεως μεταξύ του 10ετούς της Ελλάδας και του ομολόγου της Γερμανίας (spread) υποχώρησε στις 259 μονάδες βάσεως. Παράλληλα, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ, υποχώρησε στο -0,63% (Γράφημα 11). Ωστόσο, ρευστοποιήσεις άρχισαν να καταγράφονται στις 23 Αυγούστου στα κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης, καθώς οι συμμετέχοντες στην αγορά άρχισαν να αναπροσαρμόζουν τις προσδοκίες τους για την πορεία των επιτοκίων της Fed μετά τις δηλώσεις αξιωματούχων της, ότι δεν αντιλαμβάνονται το λόγο μείωσης των επιτοκίων χωρίς τη χειροτέρευση του οικονομικού περιβάλλοντος.

Το 10ετές ομόλογο της Πορτογαλίας στις 22 Αυγούστου κατέγραφε απόδοση 0,17%, της Ισπανίας 0,14% και της Ιταλίας 1,32%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς Πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του Γερμανικού, ανήλθε στις 80 μ.β. ενώ του 10ετούς Ιταλικού ομολόγου υποχώρησε στις 195 μ.β. Η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου των ΗΠΑ διαμορφωνόταν στο 1,64% στις 22 Αυγούστου, ήτοι το χαμηλότερο επίπεδο από το Σεπτέμβριο του 2016.

ΓΡΑΦΗΜΑ 11
Αποδόσεις 10ετών ομολόγων (%) και spreads έναντι 10ετούς γερμανικού ομολόγου

Πηγή:
Bloomberg,
Alpha Bank

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2014	2015	2016	2017	2018
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	0,7	-0,4	-0,2	1,5	1,9
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,6	-0,2	0,0	0,9	1,1
Δημόσια Κατανάλωση	-1,4	1,6	-0,7	-0,4	-2,5
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	-4,7	0,7	4,7	9,1	-12,2
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	3,1	-1,8	6,8	8,7
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	0,4	0,3	7,1	4,2
Γενικός Δκτ Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος έτους)	-1,3	-1,7	-0,8	1,1	0,6
Ανεργία (% , μέσο έτους)	26,5	24,9	23,5	21,5	19,3
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	0,3	-2,1	3,7	3,9	4,4
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	178,9	175,9	178,5	176,1	181,1
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,6	-0,8	-1,7	-1,8	-2,9

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2018	2018		2019	2018-2019
		Q3	Q4	Q1	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)					
Όγκος Λιανικού Εμπορίου (εκτός καυσίμων και λιπαντικών)	1,7	3,1	-0,1	-1,4	-1,9 (Ιαν.-Μάϊος)
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	25,8	20,8	14,5	4,9	8,0 (Ιαν.-Ιουλ.)
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα (όγκος σε χιλ. m ³)	22,6	20,9	35,6	-18,1	-9,0 (Ιαν.-Μάϊος)
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	2,8	3,5	3,3	2,0	2,3 (Ιαν.-Ιουν.)
Δείκτες Προσδοκιών					
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	54,1	53,7	53,6	54,2	54,6 (Ιουλ.)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	102,1	103,4	100,8	100,7	105,3 (Ιουλ.)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	102,8	105,7	97,7	101,8	104,4 (Ιουλ.)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-44,0	-44,7	-32,6	-31,1	-20,2 (Ιουλ.)
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)					
Ιδιωτικός Τομέας	-1,1	-1,3	-1,1	-0,6	-0,2 (Ιουν.)
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	0,3	-0,3	0,3	1,6	2,5 (Ιουν.)
- Βιομηχανία	-0,6	2,1	-0,6	0,7	-0,9 (Ιουν.)
- Κατασκευές	-0,4	-2,4	-0,4	-0,2	0,2 (Ιουν.)
- Τουρισμός	3,6	3,5	3,6	4,3	4,9 (Ιουν.)
Νοικοκυριά	-2,2	-2,1	-2,2	-2,3	-2,6 (Ιουν.)
- Καταναλωτικά Δάνεια	-0,8	-0,8	-0,8	-0,7	-0,9 (Ιουν.)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,8	-2,9	-2,8	-2,9	-3,1 (Ιουν.)
Τιμές και Αγορά Εργασίας					
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος περιόδου)	0,6	1,0	1,1	0,7	0,0 (Ιούλιος)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	1,6	2,2	2,6	4,0	4,0 (Α' τρίμηνο)
Ανεργία (%)	19,3	18,9	18,6	18,4	17,2 (Μάϊος)
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	1,9	2,1	1,5	1,3	1,3 (Α' τρίμηνο)
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,1	1,1	1,1	0,8	0,8 (Α' τρίμηνο)
Δημόσια Κατανάλωση	-2,5	-4,5	-1,4	-4,1	-4,1 (Α' τρίμηνο)
Επενδύσεις	-12,2	-22,8	-26,5	7,9	7,9 (Α' τρίμηνο)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	8,7	6,9	10,1	4,0	4,0 (Α' τρίμηνο)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	4,2	15,6	2,1	9,5	9,5 (Α' τρίμηνο)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, ΙΟΒΕ, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιανδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιανδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του